

از گوشه و کنار

تخصیص ۳۰۰ میلیارد تومان برای بیمه «زنان سرپرست خانوار»

رئیس فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی از تخصیص ۳۰۰ میلیارد تومان برای قالب برنامه ششم و بودجه ۹۸ برای بیمه زنان سرپرست خانوار و زنان بدسرپرست خبر داد. فریده اولاد قباد در رابطه با طرح بیمه زنان سرپرست خانوار که بار دیگر در مجلس مطرح شده است، اظهار کرد: در برنامه ششم توسعه مصوبات خوبی را برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی تصویب کردیم که ماده ۸۰ را شامل می‌شود و بودجه‌ها متناسب با این برنامه تخصیص می‌یابد.

وی از تخصیص ۲۳۰ میلیارد تومان بودجه برای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی در بودجه سال جاری سخن گفت و افزود: برای بودجه ۹۸ با توجه به جلسات کمیسیون‌های تخصصی از جمله جلسه فراکسیون زنان مجلس با سازمان بهزیستی، وزارت کار و سایر وزرا، حدود ۳۰۰ میلیارد تومان برای بیمه زنان سرپرست خانوار و نیز زنان بدسرپرست مصوب شد.

این نماینده مجلس با اشاره به اینکه این زنان همان مادرانی هستند که تربیت نسل آینده را بر عهده دارند، یادآور شد: بودجه ۳۰۰ میلیارد تومانی در صحن علنی مجلس مصوب شد و پیشنهاد آن از سوی کمیسیون اجتماعی مجلس نیز مطرح شد، ولی سقف اعتبار را تعیین نکرده بودند.

اولاد قباد افزود: بیشترین ارباب رجوع ما زنان بدسرپرست یا زنان سرپرست خانوار هستند و ما نمی‌توانیم این افراد را به صرف تصویب قانون، رها کنیم.

وی با تأکید بر اینکه نمایندگان کمیته امداد و سازمان بهزیستی نیز در این جلسات حضور دارند، خاطر نشان کرد: به ما اعلام شده تا برج ۹ میزانی از بودجه به بیمه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست تخصیص یافته ولی در اسفند ماه جاری نیز باید نظارت را ادامه دهیم.

سالانه بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار کودک از دواج می‌کنند

مشاور معاون حقوقی قوه قضائیه با بیان اینکه سالانه بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار کودک از دواج می‌کنند، گفت: ازدواج مردان سن بالا یا دختران کم سن و سال کودک‌آزاری محسوب می‌شود. علی‌کاطمی گفت: در ماده ۴۷۱ قانون مدنی قیدی برای ازدواج در نظر گرفته شده که پسران بعد از ۱۵ سالگی و دختران بعد از ۱۳ سالگی می‌توانند ازدواج کنند، اما اگر دادگاه و پدر و مادر تشخیص دهند که کودک می‌تواند زیر سن تعیین شده ازدواج کند، این اجازه به او داده می‌شود.

وی در ادامه بیان کرد: اسناد بین‌المللی و رویه بر خسی از سازمان‌های بین‌المللی مانند کمیته حقوق کودک و کمیته منع تبعیض علیه زنان، محدوده سنی برای ازدواج را ۱۸ سال در نظر گرفته‌اند.

وی بیان کرد: امروزه مسئله‌های تحت‌عنوان کودک‌همسری داریم بطوری که سالانه بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار کودک از دواج می‌کنند، اینها به طور رسمی ازدواج کرده‌اند، اما مشکل عمده ما افرادی هستند که خارج از فرآیند رسمی ازدواج می‌کنند. البته امروزه به از دواج در سن پایین ابراد گرفته‌اند که باید تفاوتی ایجاد شود.

او در خصوص لایحه حمایت از حقوق کودکان بیان کرد: این لایحه همه کودکان در معرض خطر را مورد توجه قرار می‌دهد، رویکرد قانونگذاری ما تاکنون بیشتر به کودکان بی‌سرپرست توجه و آن‌ها را برجسته کرده است، اما در لایحه کنونی همه کودکان در معرض خطر قابل توجه هستند مانند اینکه کودکی که والدین یا خودش معتاد هستند یا کودکی که اختلال جسمی و روانی دارد.

سطح و حجم مطالباتی که شهروندان بامنشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌ها بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرایی شود

دستگاه‌های اجرایی اما، سرعت و روند لازم را نداشته است. این سند حقوقی، سیاست‌های دولت جمهوری اسلامی ایران مدنظر قرار گرفت؛ اما سرعت آموزش، مطلوب نیست. هیات وزیران و دولت باید بدانند که یک شهروند به عنوان یک نیروی کار حاضر در جامعه و موثر در فعالیت‌های اجتماعی، تا چه حد از حقوق شهروندی آگاه است و چه قدر بر آن تسلط دارد. امروز در نظام حقوقی با درهم آمیزی انواع قوانین مواجهیم و این تکثر قوانین باعث شده مفهومی به نام بهداشت حقوقی نداشته باشیم و این نقصانی برای اصل حاکمیت قانون است و در این شرایط به خصوص آموزش حقوق شهروندی بیش از قبل لازم به نظر می‌رسد.

قاسمی می‌گوید: «باید درک ایرانیان از منشور حقوق شهروندی و پدیده حق‌ها را افزایش داد، برای این کار علاوه بر آموزش کارکنان منشور حقوق شهروندی نوشته می‌شود. زمانی منشور حقوق شهروندی نوشته شده که از دوره «دولت - ملت» ها عبور کرده‌ایم و به دوره جهانی شدن رسیده‌ایم. در مرحله گذار قرار داریم. این منشور سالیان پیش باید نگاشته می‌شد. ضمن این که حقوق بشر هم وجود دارد که حقوقی برای بشریت در سیطره جهانی در نظر گرفته است، پس اصول کلی وجود دارد و اکنون در هر کشور متناسب با ویژگی‌ها و مسائل خاص آن‌ها باید قانون‌هایی نوشته شود.»

معیدفر حقوق شهروندی را چنین تعریف می‌کند: «حقوق شهروندی یعنی ارزش‌زدایی از هرگونه تعلق دیگر غیر از آن که شما شهروند یک کشور هستید و شهروند بودن یعنی هر نوع ارزش دیگر از حیث قومیت، مذهب، فرهنگ، قدرت، جنسیت و غیره سلب می‌شود و شما فقط به‌عنوان یک شهروند تلقی می‌شوید.»

خیلی از مردم اصلا خبر ندارند! آریسن قاسمی، حقوق‌دان، عضو انجمن علمی حقوق اساسی ایران و استاد دانشگاه معتقد است: «آموزش خود منشور در

و حرف آخر قاسمی این است که: «حقوق شهروندی یعنی حقوق ذاتی افراد که دولت‌ها مکلف هستند برای تحقق و اجرای آن گام‌هایی بردارند. دولت باید بسترساز اجرای حقوق شهروندی باشد و این حق‌های طبیعی و ذاتی به رسمیت شناخته شده مردم را که در قانون و منشور آمده، فراهم کند و اگر شهروندی حق ذاتی خود را مطالبه کرد نباید گفت او در مقابل قرار دارد.»

شهروندی و ضرورت اجرای آن باز هم به هر بهانه‌ای شاهد رفتارهای غیراصولی با شهروندان هستیم که گاهی به بهانه اجرای قانون اتفاق می‌افتد. به همین دلیل این روزها بیش از پیش ضرورت اجرای آن در همه ارگان‌ها و سازمان‌های کشور و نیز در جامعه احساس می‌شود.

منشوری بدون ضمانت اجرایی
سعید معیدفر، استاد دانشگاه و جامعه‌شناس معتقد است، قبل از نگارش منشور حقوق شهروندی، ابتدا باید شرایط اجتماعی فراهم می‌شد: «ابتدا باید شرایط اجتماعی فراهم می‌شد و سپس موضوع حقوق شهروندی در محافل مورد بحث قرار می‌گرفت تا ذهن مردم آماده و آن‌ها به تدریج برای احقاق حقوق شهروندی مهیا می‌شدند.» معیدفر با اشاره به دو تجربه مشروطیت و انقلاب اسلامی و شرایط اجتماعی بعد از آن می‌گوید: «پس از عبور از دوران خفقان قبل از انقلاب اسلامی، با نوشتن سریع قانون خواستیم از این شرایط بیرون بیایم در حالی که فرآیندهای اجتماعی مرتبط با قانونی که نوشتیم، آماده نبود. این اتفاق اکنون دوباره روی داد و دولت جدید با یک تغییر جزئی مستقل از جریان اجتماعی منشور حقوق شهروندی را نوشت.»

این جامعه‌شناس می‌افزاید: «قبل از نگارش منشور باید با نخبگان جامعه، متخصصان، اساتید دانشگاه، حقوق‌دانان و صاحب‌نظران بحث و تبادل نظر می‌شد و سپس منشور حقوق شهروندی نوشته می‌شد. زمانی منشور حقوق شهروندی نوشته شده که از دوره «دولت - ملت» ها عبور کرده‌ایم و به دوره جهانی شدن رسیده‌ایم. در مرحله گذار قرار داریم. این منشور سالیان پیش باید نگاشته می‌شد. ضمن این که حقوق بشر هم وجود دارد که حقوقی برای بشریت در سیطره جهانی در نظر گرفته است، پس اصول کلی وجود دارد و اکنون در هر کشور متناسب با ویژگی‌ها و مسائل خاص آن‌ها باید قانون‌هایی نوشته شود.»

معیدفر حقوق شهروندی را چنین تعریف می‌کند: «حقوق شهروندی یعنی ارزش‌زدایی از هرگونه تعلق دیگر غیر از آن که شما شهروند یک کشور هستید و شهروند بودن یعنی هر نوع ارزش دیگر از حیث قومیت، مذهب، فرهنگ، قدرت، جنسیت و غیره سلب می‌شود و شما فقط به‌عنوان یک شهروند تلقی می‌شوید.»

خیلی از مردم اصلا خبر ندارند! آریسن قاسمی، حقوق‌دان، عضو انجمن علمی حقوق اساسی ایران و استاد دانشگاه معتقد است: «آموزش خود منشور در

و حرف آخر قاسمی این است که: «حقوق شهروندی یعنی حقوق ذاتی افراد که دولت‌ها مکلف هستند برای تحقق و اجرای آن گام‌هایی بردارند. دولت باید بسترساز اجرای حقوق شهروندی باشد و این حق‌های طبیعی و ذاتی به رسمیت شناخته شده مردم را که در قانون و منشور آمده، فراهم کند و اگر شهروندی حق ذاتی خود را مطالبه کرد نباید گفت او در مقابل قرار دارد.»

«منشور حقوق شهروندی» در پیچ و خم بررسی گرفتار است

پرطمطراق! اما بدون ضمانت اجرایی

منشور حقوق شهروندی شامل ۲۲ سرفصل و ۱۲۰ ماده به همراه ساز و کار اجرا و نظارت بر حسن اجرای حقوق شهروندی و ارجاع قانونی مواد آن آذر ماه ۹۵ توسط رئیس جمهوری رونمایی شد. لایحه ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی نیز بر مبنای این منشور تدوین و سال گذشته از طرف کمیسیون لوایح دولت جهت نظر خواهی به دستگاه‌ها ارجاع شد. حال بعد از گذشت یک سال شنبه هفته جاری «لعیا جنیدی»، معاون حقوقی رئیس جمهوری از بررسی لایحه ایجاد نهاد ملی حقوق بشر و شهروندی در کمیسیون اصلی لوایح دولت خبر داد و گفت: به زودی فرآیند بررسی و تصویب این لایحه در صحن هیات دولت آغاز می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

هنوز که هنوز است سرنوشت سرانجام منشور حقوق شهروندی در حاله‌ای از ابهام قرار دارد و عزم و اراده‌ای برای تحقق آن در هیچ‌کدام از مسئولان دیده نمی‌شود. حتی با تأکید رئیس‌جمهور بر حفظ کرامت انسانی و احترام به حقوق

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

هنوز که هنوز است سرنوشت سرانجام منشور حقوق شهروندی در حاله‌ای از ابهام قرار دارد و عزم و اراده‌ای برای تحقق آن در هیچ‌کدام از مسئولان دیده نمی‌شود. حتی با تأکید رئیس‌جمهور بر حفظ کرامت انسانی و احترام به حقوق

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

مناسب تعهدات دولت در این منشور، دستیار ویژه‌ای انتخاب کند؛ پیشنهاد برنامه و خط مشی مربوط به اجرای کامل منشور حقوق شهروندی از جمله مسئولیت‌های دستیار ویژه است. اما سطح و حجم مطالباتی که شهروندان با سند منشور حقوق شهروندی پیدا کرده‌اند، آن قدر بالاست که باید سال‌های سال بگذرد و دولت، مجلس و قوه قضائیه تغییرات بسیاری در روند کاری، رفتار سازمانی و فرهنگ عمومی خود ایجاد کنند تا بتوان گفت در ایران، حقوق شهروندی به صورت تمام و کمال اجرا می‌شود.

حقوق شهروندی چه بود اصلاً؟

حقوق شهروندی بنا بر اعتقاد برخی جامعه‌شناسان و کارشناسان، منشوری بود که بدون جامعه‌شناسی و بستر سازی مناسب تدوین شد و در اختیار مردم قرار گرفت و در مردم انتظاراتی ایجاد کرد که بستری برای پاسخگویی به این انتظارات نه در توش و توان دولت وجود دارد و نه در سطح جامعه. در واقع بعضی‌ها معتقدند بگذاریم اژدهای این منشور هم چنان خفته و فراموش شده بماند!

«منشور حقوق شهروندی» شامل ۲۲ حق و ۱۲۰ ماده است و با هدف استیفا و ارتقای حقوق شهروندی و به منظور تدوین «برنامه و خط مشی دولت» موضوع اصل ۱۳۴ قانون اساسی، تنظیم شد و شامل مجموعه‌ای از حقوق شهروندی است که یا در منابع نظام حقوقی ایران شناسایی شده‌اند و یا دولت برای شناسایی، ایجاد، تحقق و اجرای آن‌ها از طریق اصلاح و توسعه نظام حقوقی و تدوین و پیگیری تصویب لوایح قانونی یا هر گونه تدبیر یا اقدام قانونی لازم تلاش جدی و فراگیر خود را معمول داشته است.

طبق ساز و کار اجرایی و نظارت بر حسن اجرای حقوق شهروندی، رئیس‌جمهور باید برای نظارت، هماهنگی و پیگیری اجرای

طبق ساز و کار اجرایی و نظارت بر حسن اجرای حقوق شهروندی، رئیس‌جمهور باید برای نظارت، هماهنگی و پیگیری اجرای

آذر فخری

حقوق شهروندی؟ بله! همان حق و حقوقی که منشور در آذرماه ۹۵ تدوین و تنظیم و در اختیار مردم نهاده شد. منشوری در ۲۲ حق که بسیاری از مواد آن برای مردم ماهم تازه بود و هم دور از انتظار.

بسیاری از حقوقی که در این منشور از آن‌ها یاد شده، نه فقط برای مردم که برای بسیاری از مسئولان نیز تازگی‌ها و شگفتی‌هایی داشت. مثلاً حق دسترسی به فضای مجازی، حق مسکن و از همه مهم‌تر حق اشتغال و کار شایسته و چندین و چند حق دیگر که این روزها دیگر برای بسیاری از مردم ما، صرفاً رویایی دست‌نیافتنی‌اند و مثلاً در اوضاع و احوال امروز مردم پیش و بیش از آن‌ها که به فکر خرید خانه باشند در پی گذران روزمره خود و رساندن آن به شب‌اند.

حقوق شهروندی؟ بله! اغلب ما به احتمال زیاد دیگر آن را از یاد برده‌ایم. در کشاکش روزگاری که قیمت هیچ چیز از ساعتی به ساعت بعد دوام ندارد، کشاندن پای منشور حقوق شهروندی به میان از آن کارهای عبثی به نظر می‌رسد که حتماً معترضانی هم دارد؛ آن‌هایی که معتقدند در گیروداری که مردم محتاج نان شب‌شان هستند، دیگر چه جای «منشور حقوق شهروندی»؟

اما از قضا، در همین روزهاست که باید با سماجت تمام به سراغ این منشور رفت و به تک‌تک مواد آن سرک کشید. چرا که این منشور با آن مواد به شدت ایده‌آلش، نه فقط روی کاغذ ماند و هرگز به مرحله عمل نرسید، بلکه برخی مسئولین طوری آرام و آهسته از روی آن عبور کردند که مبادا ترک بردارد چینی انتظارات مردم.